

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoE/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412204392
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4412204392.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a JUDr. Lenky Kostolanskej, v exekučnej veci oprávneného: PRIVATdebt s.r.o., sídlo Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 45 322 571, zastúpený advokátskou kanceláriou: Sidor a partneri, s. r. o., sídlo Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti povinným: 1/ B. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Y. XXXX/XX, Y., 2/ R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Y. XXXX/XX, X. B., 3/ A. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt s. č. XXX, H., 4/ U. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Z. XXXX/X, Y., 5/ Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt s. č. XX, H., 6/ Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt s. č. XXX, H., povinní 2/ až 6/ zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Ema Zacharová, advokát s.r.o., sídlo Forgáčova bašta 5676/7, Nové Zámky, IČO: 47 237 023, o vymożenie peñažného plnenia vo výške 13.340,18 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní povinných 2/ až 6/ proti II. výroku uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Er/283/2012 - 91 zo 6. júna 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd II. výrok uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Er/283/2012 - 91 zo 6. júna 2019 ruší a vec vracia v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie a exekučný súd, uznesením označeným v záhlaví, v I. výroku rozhodol, že exekúciu proti v tom čase povinnému 1/ - H. Y., nar. XX.XX.XXXX, zom. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Y. XXXX/XX, Y., zastavuje a v II. výroku návrh povinných 2/ až 6/ (v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie v procesnom postavení povinných 3/ až 7/) na zastavenie exekúcie zamietol.

2. Súd prvej inštancie uznesenie právne založil na ustanoveniach § 243h ods. 1 veta prvá, § 9a zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 61, § 161 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 7 ods. 2 veta prvá, § 511 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

3. Súd prvej inštancie I. výrok uznesenia odôvodnil v podstate tým, že zistil, že H. Y., ktorý bol v čase vydania uznesenia v procesnom postavení povinného 1/ dňa XX.XX.XXXX zomrel a dedičské konanie po ňom bolo uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16D/1678/2016 - 20 zastavené pre nemajetnosť poručiťa. Tým nastal v konaní neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky. Súd prvej inštancie preto exekúciu vo vzťahu k nemu podľa § 161 CSP zastavil.

4. Súd prvej inštancie II. výrok uznesenia odôvodnil v podstate tým, že uznesením č. k. 14Er/283/2012 - 44 zo dňa 7. mája 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2019, rozhodol, že v konaní pokračuje s dedičmi v čase vydania uvedeného uznesenia povinného 3/- H. Y., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XX, zom. XX.XX.XXXX, tak, že do exekučného konania na jeho miesto vstúpili dedičia, ktorí sú v čase vydania tohto uznesenia odvolacieho súdu účastníkmi konania v procesnom postavení povinných 2/ až 6/ (t. j. R. V., A. Y., U. J., Y. Y., Y. Z.). Títo povinní 2/ až 6/ podali súdnemu exekútorovi návrh

na zastavenie exekúcie zo dňa 27.09.2018, doručený súdu prvej inštancie od súdneho exekútora dňa 28.01.2019. Návrh odôvodnili tým, že exekučným titulom, na podklade ktorého sa vykonáva exekúcia, nebolo rozhodnuté o tom, že by žalovaní - H. Y., B. Y. a H. Y. - boli zaviazaní na zaplatenie sumy 13.340,18 eura spoločne a nerozdielne. Zomrelý H. Y. (do vydania uvedeného uznesenia o pokračovaní v konaní s jeho dedičmi v procesnom postavení povinného 3/) bol preto zviazaný na zaplatenie len 1/3 z tejto sumy, t. j. 4.446,73 eura a na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 12,79 % ročne zo sumy 4.353,67 eura od 01.09.2010 do zaplatenia. Okrem toho trovy súdneho konania pripadajúce na zomrelého H. Y. sú vo výške 266,67 eura (1/3 zo sumy 800,- eur). Povinní 2/ až 6/ v návrhu poukázali aj na to, že zomrelý H. Y. zaplatil v tejto exekúcii už sumu 6.000,- eur.

5. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 511 Občianskeho zákonníka a uviedol, že spoločným záväzkom je taký záväzok, keď na strane dlžníka je viacero subjektov. Spoločné práva zasa vznikajú pri takých záväzkoch, keď je viacero subjektov na strane veriteľov (§ 512). Povinnosť viacerých dlžníkov plniť súčasne jednému veriteľovi (alebo aj viacerým) môže vzniknúť na základe rôznych právnych skutočností. Ustanovenie § 511 Občianskeho zákonníka upravuje spoločné záväzky, ak je na strane dlžníkov viac osôb, na princípe solidárnej zodpovednosti za splnenie dlhu veriteľovi (pasívna solidarita). Pasívna solidarita vzniká teda iba v prípade, keď sa v zákone, v dohode účastníkov, v súdnom rozhodnutí ustanovuje alebo keď to vyplýva z povahy plnenia, že účastníci sú zviazaní spoločne a nerozdielne. Právne následky pasívnej solidarity spočívajú v tom, že veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka, a ten je povinný veriteľovi poskytnúť celé plnenie. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných vo vzťahu k veriteľovi zanikne. Z pasívnej solidarity vyplýva regresný vzťah, t. j. vzťah medzi dlžníkom, ktorý splnil celý záväzok, a ostatnými dlžníkmi. Dlžník, ktorého veriteľ vyzval na splnenie dlhu, môže ostatných dlžníkov požiadať, aby mu pred tým plnili (tzv. predbežný regres), alebo splniť dlh a následne dlžníkov požiadať, aby mu plnili (tzv. následný regres).

6. Z exekučného titulu v prejednávanej veci vyplýva, že súd ukladá žalovaným 1/ až 3/ (v exekučnom konaní pôvodní povinní 1/ až 3/), aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu žalobcovi zaplatili sumu 13.340,18 eura s príslušenstvom s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných, z čoho vyplýva že žalovaní 1/ až 3/ sú povinní plniť spoločne a nerozdielne. Rozhodnutím súdu teda vznikla pasívna solidarita medzi žalovanými 1/ až 3/. Žalobca ako oprávnený je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka, od jedného, niekoľkých, alebo od všetkých a dlžník - povinný je povinný poskytnúť celé plnenie. Funkcia pasívnej solidarity spočíva vo zvýšení vyhladok veriteľa - oprávneného na uspokojenie svojej pohľadávky.

7. K návrhu povinných súd prvej inštancie ďalej uviedol, že ich pasívna legitímácia v exekučnom konaní (ako právnych nástupcov zomrelého Miroslava Vaška ako pôvodne povinného 3/) je daná tým, že títo ako dedičia po poručiteľovi vstúpili do predmetného exekučného konania ako jeho právni nástupcovia. Podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka preto zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu. K ich návrhu v zmysle § 61o ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.04.2017 uviedol, že tomuto nemožno taktiež vyhovieť, keďže uvedené ustanovenie Exekučného poriadku sa na toto exekučné konanie nevzťahuje, pretože toto začalo ešte dňa 14.02.2012, kedy bol návrh oprávneného doručený súdному exekútorovi a podľa § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku sa exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 (okrem ustanovení § 243i až § 243k).

8. Súd prvej inštancie preto návrh povinných 2/ až 6/ (v čase vydania jeho uznesenia v procesnom postavení povinných 3/ až 7/) na zastavenie exekúcie zamietol, pretože nezistil, že by po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti spôsobujúce zánik vymáhaného nároku, resp. brániace jeho vymáhateľnosti, či spôsobujúce neprípustnosť exekúcie.

9. Uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu jeho II. výroku napadli včas podaným odvolaním povinní 2/ až 6/ ako odvolatelia.

10. Odvolatelia odvolanie vecne odôvodnili tým, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil právny titul vzniku záväzku, neposúdil výšku nároku vo vzťahu k nim a ani neposúdil výšku ich skutočného plnenia. Súd prvej inštancie podľa nich vychádzal z nesprávnych skutkových zistení a rozhodnutie aj nedostatočne odôvodnil, čím porušil ich právo na spravodlivý proces. Predpoklady pre vedenie exekúcie je povinný súd skúmať počas celého exekučného konania. V danom prípade bol súd prvej

inštancie povinný dôvodnosť vymáhania celej pohľadávky voči odvolateľom ako nesolidárnym dlžníkom preskúmať minimálne po doručení ich návrhu na zastavenie exekúcie. Súd prvej inštancie z exekučného titulu nevyvodil správny právny záver, keď konštatoval, že žalovaní 1/ až 3/ (v základnom konaní - pozn. odvolacieho súdu) sú z exekučného titulu povinní plniť spoločne a nerozdielne. Platobný rozkaz totiž ustanovenie o tom, že by žalovaní boli povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanú pohľadávku, neobsahuje. Ani súd prvej inštancie poverenie na vykonanie exekúcie nevydal na spoločné a nerozdielne plnenie. Súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenie § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď vyvodil, že pasívna solidarita vyplýva v danej veci z povahy plnenia. Peňažné plnenie je deliteľné a preto ako také nie je dôvodom vzniku solidarity z povahy veci. Ak súd prvej inštancie uvádza, že v danej veci neprichádza do úvahy aplikácia § 61o Exekučného poriadku, mal aplikovať § 57 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017. Exekúcia sa vo vzťahu k odvolateľom vykonala v širšom rozsahu než stačí na uspokojenie oprávneného vyplývajúce mu z exekučného titulu. Jedným z dôvodov zániku práva obsiahnutého v exekučnom titule, ku ktorému došlo po jeho vydaní, je aj splnenie dlhu upravené v Občianskom zákonníku. Splnenie dlhu je dôvodom zániku práva a v nadväznosti na to aj dôvodom zastavenia exekúcie. Odvolatelia sa odvolacím návrhom domáhali, aby odvolací súd napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie zmenil tak, že exekúciu proti odvolateľom zastavuje.

11. K odvolaniu povinných 2/ až 6/ sa písomným podaním vyjadril oprávnený.

12. Oprávnený vo vyjadrení uviedol, že podkladom pre vydanie platobného rozkazu bol návrh pôvodného veriteľa proti pôvodným povinným 1/ až 3/ z titulu nesplatenej sumy úveru, vyplývajúceho z úverovej zmluvy o stavebnom sporení. Ak je na strane dlžníka viacero subjektov, ako v uvedenom prípade, ide o spoločný záväzok. Povinnosť viacerých dlžníkov plniť súčasne jednému veriteľovi môže vzniknúť na základe rôznych právnych skutočností. Ustanovenie § 511 a nasl. Občianskeho zákonníka upravuje spoločné záväzky na princípe solidarnej zodpovednosti za splnenie dlhu veriteľovi. Pôvodní povinní 1/ až 3/ vystupovali v úverovej zmluve o stavebnom sporení na strane dlžníka vo vzťahu k veriteľovi - Prvej stavebnej sporiteľni. Vo výroku právoplatného platobného rozkazu súd uložil žalovaným 1/ až 3/ (t. j. pôvodným povinným 1/ až 3/) plniť tam uvedenú sumu vrátane príslušenstva s tým, že plnením jedného z nich zaniká povinnosť ostatných žalovaných. Dedičia po zomrelom H. Y. vstúpili do jeho práv a povinností, a teda aj do povinnosti plniť dlh v rámci tohto exekučného konania. Z výroku právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vyplýva, že každý zo žalovaných bol zaviazaný plniť dlh v celom rozsahu s tým, že plnením jedného z nich zaniká povinnosť ostatných. Oprávnený sa v plnom rozsahu stotožnil s právnymi závermi napadnutého uznesenia. Odvolatelia v odvolaní neuviedli žiadne dôvody, pre ktoré by bolo potrebné zmeniť alebo zrušiť napadnuté uznesenie. Oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a povinných zaviazal na náhradu trov konania oprávneného vo výške 100 %.

13. Povinný 1/ procesné právo vyjadriť sa k doručenému odvolaniu povinných 2/ až 6/ nevyužil.

14. K vyjadreniu oprávneného sa písomným podaním (odvolacou replikou) vyjadrili povinní 2/ až 6/.

15. Povinní 2/ až 6/ ako odvolatelia v odvolacej replike vo vzťahu k vyjadreniu oprávneného o tom, že platobný rozkaz dostatočným spôsobom vyjadruje, že povinní boli zaviazaní spoločne a nerozdielne, uviedli, že zastávajú opačný názor. Exekučný titul musí byť jasný, zrozumiteľný a musia z neho jednoznačne vyplývať práva a povinnosti ako povinného tak oprávneného. Majú za to, že exekučný titul z hľadiska posúdenia solidarity dlžníkov tieto podmienky nespĺňa. Vo zvyšku sa pridržali svojich vyjadrení a zotrvali aj na svojom odvolacom návrhu.

16. Oprávnený procesné právo vyjadriť sa k doručenej odvolacej replike povinných 2/ až 6/ nevyužil.

17. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) po zistení, že sú splnené procesné podmienky vecného prejednávania odvolania (§ 386 a contrario CSP), preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom II. výroku (uznesenie v napadnutom výroku ďalej aj len ako „napadnuté uznesenie“), v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP, § 380 ods. 2 a contrario CSP) a po vykonaní odvolacieho prieskumu dospel k záveru o naplnení dôvodov na jeho zrušenie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Odvolací súd preto uznesenie v napadnutom II. výroku na

uvedenom právnom základe zrušil a vec v rozsahu zrušenia podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že exekučné konanie sa začalo dňa 14.02.2012, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.10.2013). Súd prvej inštancie ako exekučný súd na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, doručenej dňa 28.02.2012, vydal poverenie na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, a to platobného rozkazu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Rob/452/2010 - 22 z 31. januára 2011 v spojení s uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Rob/452/2010 - 24 zo 16. augusta 2011, a to v celom rozsahu stanovenom uvedeným exekučným titulom.

19. Okresný súd Nové Zámky v základnom (nachádzacom) konaní exekučným titulom - platobným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Rob/452/2010 - 22 z 31. januára 2011 v spojení s (opravným) uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Rob/452/2010 - 24 zo 16. augusta 2011 uložil žalovaným v 1., 2. a 3. rade, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu žalobcovi zaplatili 13.340,18 eura s úrokom z omeškania vo výške 12,79 % ročne zo sumy 13.061,- eur od 01.09.2010 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatých žalovaných a uhradil mu trovy konania vo výške 800,- eur (tvorené súdnym poplatkom vo výške 800,- eur), alebo aby v tej istej lehote podali odpor. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.05.2011 a opravné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.12.2011.

20. Žalobcom v základnom konaní a pôvodným oprávneným v tomto exekučnom konaní bola Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., sídlo Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004. Žalovaní 1/ až 3/ v základnom konaní (H. Y., B. Y., H. Y.) boli pôvodnými povinnými (pôvodný povinný 1/ až 3/) v tomto exekučnom konaní. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 14Er/283/2012 - 27 zo 16. júla 2014 pripustil zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávneného tak, že na jeho miesto do konania vstupuje PRIVATdebt s.r.o., sídlo Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 45 322 571. Uznesenie o pripustení zmeny účastníka konania nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2019. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 14Er/283/2012 - 44 zo 7. mája 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 14Er/283/2012 - 84 z 26. marca 2019 rozhodol, že v exekučnom konaní namiesto zomretého pôvodného povinného 3/ (H. Y., nar. XX.XX.XXXX, zom. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XX) pokračuje s jeho dedičmi, ktorí vstupujú na jeho miesto, a to súčasnými povinnými 2/ až 6/ (R. V., A. Y., U. J., Y. Y., Y. Z.). Uznesenie o pokračovaní v konaní s dedičmi ako aj opravné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2019.

21. (Súčasní) povinní 2/ až 6/ podali v priebehu exekučného konania návrh na zastavenie exekúcie, doručený súdnemu exekútorovi dňa 28.09.2018 a ktorý súdny exekútor následne postúpil súdu prvej inštancie, ktorému bol doručený dňa 24.01.2019. Súd prvej inštancie o tomto návrhu rozhodol odvolaním povinných 2/ až 6/ napadnutým II. výrokom uznesenia. V I. výroku tohto uznesenia súd prvej inštancie exekúciu proti pôvodnému povinnému 1/ zastavil a tento výrok nadobudol právoplatnosť dňa 25.07.2019 (preto ho odvolací súd v záhlaví tohto uznesenia už neuvádza, keďže účastníctvo v exekučnom konaní tomuto subjektu už právoplatne zaniklo).

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

23. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

24. Podľa § 243b ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) (ďalej len „Exekučný poriadok“), exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak.

25. Podľa § 57 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.10.2013, ak sa exekúcie týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak sa exekúcia vykonala v širšom rozsahu, než stačí na uspokojenie oprávneného, exekúcia sa zastaví len čiastočne.

26. Podstatou incidenčného sporu, vyvolaného návrhom (súčasných) povinných 2/ až 6/ na zastavenie exekúcie, je primárne to, v akom rozsahu ukladá exekučný titul žalovaným (pôvodným povinným) povinnosť plniť v exekučnom titule vymedzený peňažný záväzok žalobcovi (pôvodnému oprávnenému) a aký má toto následne vplyv na odvolateľov ako právnych nástupcov pôvodného povinného 3/, na ktorého miesto vstúpili do exekučného konania. Riešenie tejto právnej otázky má následne relevanciu aj vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, založeným na skutkových vadách napadnutého uznesenia. Z tohto dôvodu sa odvolací súd v prvom rade zaoberal uvedenými právnymi otázkami.

27. Odvolatelia majú za to, že ich právny predchodcov, na miesto ktorého vstúpili do exekučného konania - pôvodnému povinnému 3/ (žalovanému 3/ v základnom konaní) bola exekučným titulom uložená povinnosť plniť peňažný záväzok vo výške 1/3. Odvolatelia tento záver odvodzujú od toho, že exekučný titul neobsahuje ustanovenie o tom, že by žalovaní boli povinní zaplatiť predmetný peňažný záväzok žalobcovi spoločne a nerozdielne a ani z povahy predmetného plnenia pasívna solidarita žalovaných nevplyva. Naopak, oprávnený má za to, že exekučným titulom bola uložená povinnosť žalovaným 1/ až 3/ tak, že každý zo žalovaných 1/ až 3/ je povinný plniť peňažný záväzok v celom rozsahu s tým, že plnením jedného z nich zaniká povinnosť ostatných, čo je výslovne uvedené vo výroku exekučného titulu.

28. Odvolací súd úvodom tejto časti opätovne zdôrazňuje, že v prejednávanej veci výrok exekučného titulu (ktorého úplný obsah je uvedený v bode 19. odôvodnenia), na vykonanie ktorého v celom rozsahu v exekúcii bol poverením súdu prvej inštancie poverený súdny exekútor, znie tak, že ukladá žalovaným 1/ až 3/ zaplatiť peňažnú pohľadávku, pozostávajúcu z istiny vo výške 13.340,18 eura s tam vymedzeným príslušenstvom (vrátane trov základného konania), a to v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu, s tým že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

29. Pre oblasť súkromného práva je typickým tzv. jednoduchý záväzkový vzťah, kde na strane veriteľa a na strane dlžníka vystupuje vždy iba jeden subjekt, pričom tieto subjekty nie sú totožné. Na oboch stranách však súčasne nemožno vylúčiť pluralitu, ktorá spočíva v početnosti osôb oprávnených alebo povinných z konkrétneho záväzku. O spoločné záväzky a spoločné práva, zjednodušene označované iba ako spoločné záväzky (*obligationes communes*), ide teda v prípade, ak na strane dlžníka (spoločné záväzky) alebo na strane veriteľa (spoločné práva), prípadne na oboch stranách súčasne, vystupuje viac ako jeden účastník (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016 - ďalej len „Komentár k CSP“, komentár pred § 511).

30. Teória občianskeho práva (napr. Fekete, A. - Fekete, I.: Prává a neprává solidarita v záväzkovom práve. Justičná revue, 71, 2019, č. 8 - 9, s. 806 - 824, z ktorého doktrínálneho zdroja vychádza odvolací súd v bodoch 31. až 36. odôvodnenia a s ktorým sa v rozsahu uvedenom v týchto bodoch odôvodnenia, s výhradou vlastných doplnení a zmien stotožňuje) vo vzťahu k spoločným záväzkom ďalej uvádza nasledovné:

31. Samostatnú a teoreticky najzložitejšiu formu predstavujú solidárne záväzky. Najrozšírenejšou formou solidárnych záväzkov je pasívna solidarita, normatívne upravená v § 511 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ďalej len „Občiansky zákonník“). Záväzkový vzťah je solidárny okrem iného vtedy, ak má niekoľko dlžníkov splniť dlh tomu istému veriteľovi a veriteľ môže požadovať od každého dlžníka celé plnenie - vtedy ide o pasívnu solidaritu. Pasívna solidarita ako aj aktívna solidarita je v teórii označovaná ako pravá solidarita.

32. Uvedená teória ďalej uvádza, že v právnej praxi sa však pomerne často vyskytujú také spoločné záväzky, keď jednému veriteľovi prislúcha právo na identické plnenie voči viacerým dlžníkom, ale na základe rôznych právnych základov. Takéto spoločné záväzky majú veľmi podobné znaky ako pasívna solidarita, avšak predmetom právnej úpravy z normatívneho hľadiska nie sú. Spoločným znakom tak pravej ako aj nepravé pasívnej solidarity je to, že a) obe uspokojujú identický záujem veriteľa, ktorý má právo na plnenie iba raz, bez ohľadu na to, koľko dlžníkov je voči veriteľovi zaviazaných plniť, b)

veriteľ má právo požadovať plnenie od ktoréhokoľvek zaviazaného subjektu podľa svojho výberu, c) splnenie dlhu ktorýmkoľvek zo zaviazaných dlžníkov má účinky splnenia dlhu voči ostatným dlžníkom (účinky in rem).

33. Medzi viacerými zaviazanými dlžníkmi nie je v prípade nepravnej solidarity (na rozdiel od pravej solidarity) daný vnútorný vzťah medzi nimi, ale každý z dlžníkov má individuálnu povinnosť poskytnúť veriteľovi celé plnenie, pričom veriteľ má právo na plnenie iba raz.

34. V prípade nepravnej solidarity ide na rozdiel od pravej solidarity o konkurenciu viacerých samostatných nárokov na plnenie, ktoré majú síce samostatný právny dôvod vzniku, ale prostredníctvom nich sa uspokojuje (rovnako ako v prípade pravej solidarity) jeden a ten istý záujem veriteľa. V prípade nepravnej solidarity (na rozdiel od pravej pasívnej solidarity, pri ktorej prislúcha plniacemu dlžníkovi všeobecné regresné právo - § 511 ods. 3 a § 439 Občianskeho zákonníka) je následný regres vo vnútornom vzťahu medzi zaviazanými osobami možný iba v prípade, ak tak v súvislosti so splnením záväzku jedným zo zaviazaných subjektov výslovne ustanoví zákonná úprava. Najpodstatnejším rozdielom medzi pravou a nepravou solidaritou je teda práve to, že pri pravej solidarite má vo vnútornom vzťahu medzi zaviazanými osobami plniaci dlžník právo regresu, pri nepravnej solidarite toto právo v zásade nemá, ibaže by mu ho zákon výslovne priznával (k čomu odvolací súd dopĺňa, že tak je tomu napr. pri ručení, kde Občiansky zákonník v § 550 priznáva ručiteľovi, ktorý dlh splnil, právo požadovať od dlžníka náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi).

35. Z týchto dôvodov neplatí v prípade nepravnej solidarity vyvrátiateľná právna domnienka o rovnosti podielov spoločne zaviazaných subjektov, ako je to v prípade pasívnej solidarity (§ 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Každý z dlžníkov je v prípade nepravnej solidarity povinný na celé plnenie, bez určenia podielov.

36. Pokiaľ ide o rovinnu procesného práva, tak pre pravú aj nepravú solidaritu platí, že veriteľ môže dlžníkov žalovať naraz alebo jednotlivo. Zásadný rozdiel medzi týmito formami solidarity je v právnej praxi vymedzený spôsobom zaviazania viacerých dlžníkov na plnenie vo výrokovvej časti rozsudku. Uvedený zdroj spisby teórie súkromného práva v tejto súvislosti uvádza, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov (R 2/1975) solidárna povinnosť viacerých zaviazaných osôb musí byť v prípade solidárneho záväzku podľa § 511 Občianskeho zákonníka vo výroku rozhodnutia súdu vyjadrená slovami „spoločne a nerozdielne“. Pokiaľ je v žalobnom petite uvedená: „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého z nich“, nezodpovedá táto formulácia hmotnoprávnemu postaveniu žalovaných solidárnych dlžníkov. Táto uvedená formulácia (t. j. „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého z nich“) svedčí práve prípadom, keď sú dlžníci zaviazaní vedľa seba na splnenie dlhu na základe rôznych právnych dôvodov, resp. titulov, k čomu odvolací súd vzhľadom na už uvedené dopĺňa, že táto formulácia zodpovedá hmotnoprávne prípadom nepravnej solidarity.

37. Najčastejším prípadom nepravnej solidarity (označovanej aj ako falošná solidarita) v právnej praxi je, ak súd ukladá povinnosť plniť záväzok voči veriteľovi tak dlžníkovi ako aj ručiteľovi (pričom každému z nich z odlišného právneho dôvodu). Práve v súvislosti s týmto typickým príkladom nepravnej solidarity aplikačná prax súdov dotvorila, ako vo výroku rozhodnutia vyjadriť tie hmotnoprávne vzťahy, v ktorých sú viaceré subjekty (žalovaní) povinní plniť žalobcovi to isté plnenie a nie len časť tohto plnenia podľa podielu toho-ktorého žalovaného na celkovom dlhu a keď žalobca má nárok na príslušné peňažné plnenie len raz. Táto aplikačná prax súdov bola zhodnotená a riešená v stanovisku občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu ČSSR, sp. zn. Cpjf 62/73 z 30. septembra 1974, ktoré bolo publikované v príslušnej zbierke pod R 2/1975 (na ktorú poukazuje aj teória občianskeho práva zaoberajúca sa nepravou solidaritou - bod 36. s odkazom na zdroj uvedený v bode 30. odôvodnenia), z ktorého právnych záverov sa vychádza v teórii i súdnej praxi doposiaľ. Súčasne je primerane aplikovateľná aj na všetky ostatné prípady nepravnej solidarity.

38. S poukazom na predmet v tomto konaní prejednávanej veci, keď výrok exekučného titulu obsahuje za účelom stanovenia rozsahu povinností žalovaných vetu „s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných“, používanej v prípade nepravnej solidarity, sú relevantné najmä tieto právne závery vyplývajúce zo stanoviska R 2/1975 (uvedené v bodoch 39. až 42. odôvodnenia), zovšeobecnené na nepravú solidaritu ako takú (keď uvedené stanovisko sa zaoberalo výslovne

najtypickejším prípadom nepravej solidarity - záväzku dlžníka a ručiteľa na rovnaké plnenie voči veriteľovi):

39. Ak by bola vo výroku rozsudku povinnosť viacerých subjektov plniť plnenie, na ktorého prijatie je veriteľ oprávnený a ktoré ale veriteľ nemôže dostať dvakrát, bez toho, aby bol vo výroku určený vzájomný vzťah subjektov povinných plniť (ako je to v prípadoch oddelených záväzkov), tak takýto výrok by viedol k tomu, že subjekty povinné plniť zodpovedajú veriteľovi (žalobcovi) v delených sumách (k tomuto aj R 20/1970). Takýto výrok nezodpovedá hmotnoprávnemu vzťahu nepravej solidarity.

40. Hmotnoprávnemu vzťahu nepravej solidarity nezodpovedá ani taký výrok rozsudku, ktorý vyjadruje vzťah medzi subjektmi zaviazanými na to isté plnenie ako spoločný a nerozdielny. Odvolací súd vzhľadom na už uvedené k tomuto dopĺňa, že takýto výrok zodpovedá hmotnoprávnemu vzťahu pravej solidarity, normatívne upravenej v § 511 Občianskeho zákonníka.

41. Vzhľadom na osobitné hmotnoprávne vzťahy v prípade nepravej solidarity treba pokladať za vecne správny výrok rozsudku o žalobe veriteľa proti subjektom zaviazaným na to isté plnenie (aj keď z rôznych právnych dôvodov) v tom znení, že „žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi“ istinu s príslušenstvom v stanovenej lehote, s tým, že „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného“.

42. Takýto výrok jednak bráni tomu, aby veriteľ mohol dosiahnuť to isté plnenie dvakrát a jednak (s poukazom na predchádzajúci bod) aj tomu, aby sa uplatnila zásada rovnakých podielov subjektov povinných plniť to isté plnenie (žalovaných) na celkovom dlhu (k tomu odvolací súd poukazuje zo súčasnej súdnej praxe napr. na rozsudok Krajského súdu v Bratislave v odvolacej veci sp. zn. 6Co/52/2016 zo 7. marca 2016).

43. V zhode s uvedenými právnymi závermi, od ktorých nemá odvolací súd žiadny dôvod odchyliť sa, aj súčasná doktrína súkromného práva (napr. Fekete, I.: Občiansky zákonník. Veľký komentár., vydaný vydavateľskom Eurokódex, prístupným v online verzii v právnom informačnom systéme epi.sk, konkrétne v rámci komentára k § 511 Občianskeho zákonníka) uvádza, že ak je vykonateľným rozhodnutím určená platobná povinnosť niekoľkým povinným zaplatiť celý dlh s tým, že plnením jedného z týchto povinných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných, možno nariadiť proti jednému z nich súdny výkon rozhodnutia (v súčasnosti exekúciu) pre celú pohľadávku.

44. Ďalej táto doktrína uvádza, že ak súd nezaviazal žalovaných tak, že sú povinní splniť dlh spoločne a nerozdielne alebo že sú povinní zaplatiť dlh s tým, že plnením jedného z nich zaniká povinnosť druhého, prípadne ostatných, a súdne rozhodnutie ukladá dvom žalovaným povinnosť na deliteľné plnenie (typicky peňažné plnenia) bez toho, aby bolo určené, aké sú konkrétne povinnosti každého z povinných voči každému oprávnenému a medzi nimi navzájom, je potrebné vychádzať z toho, že povinní sú zaviazaní splniť povinnosť rovnakým dielom.

45. Aplikujúc uvedené právne závery na prejednávajúcu vec odvolací súd konštatuje, že exekučný titul, ktorý je v tejto veci exekučným titulom, vo výroku ukladá žalovaným 1/ až 3/ povinnosť plniť žalobcovi peňažné plnenie vo výške 13.340,18 eura s tam konkretizovaným príslušenstvom (vrátane trov konania), pričom obsahuje dovetok, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

46. Práve to, že výrok vykonávaného exekučného titulu obsahuje uvedený dovetok má za následok, že vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/ (pôvodní povinní tohto exekučného konania) sa neuplatňuje zásada ich rovnakých podielov na celkovom dlhu, ale vyjadruje, že každý z nich je povinný plniť žalobcovi (pôvodnému oprávnenému) to isté plnenie v celej výške (t. j. vo výške istiny 13.340,18 eura a celého príslušenstva vrátane trov konania), na ktoré však má žalobca nárok len raz, a preto súčasne plnením hociktorého zo žalovaných 1/ až 3/, vo výške tohto plnenia, zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

47. Výrokom platobného rozkazu ako exekučného titulu, vydaného v základnom (nachádzacom) konaní tak bola vzhľadom na uvedený dovetok stanovená povinnosť všetkých žalovaných k plneniu toho istého plnenia v celej výške, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných, čo vyjadruje vzájomný vzťah žalovaných. Týmto výrokom bola jednoznačne stanovená povaha záväzku žalovaných, ako aj rozsah, v akom sú zaviazaní k predmetnému peňažnému plneniu.

Platobný rozkaz tak obsahuje presné vymedzenie práv a povinností k plneniu, ako aj presný rozsah a obsah plnenia. Popritom obsahuje presnú individualizáciu oprávneného (žalobcu) ako aj povinných (žalovaných). Takýto platobný rozkaz tak spĺňa všetky náležitosti spôsobilého exekučného titulu.

48. Uvedeným výrokom platobného rozkazu bolo súčasne s účinkami právoplatnosti rozhodnuté o hmotnoprávnej otázke základu nároku veriteľa (žalobcu, oprávneného), ktorú už exekučný súd nie je oprávnený akokoľvek skúmať. V exekučnom konaní preto už nemožno akokoľvek posudzovať, či výrok právoplatného súdneho rozhodnutia zodpovedá tzv. skutočným hmotnoprávnym vzťahom, ktoré boli dané v čase vydania exekučného titulu. Ak preto výrok exekučného titulu, ktorým je v danej veci platobný rozkaz (a preto ani neobsahuje odôvodnenie), deklaruje, že každý žalovaný (a teda pôvodný povinný v tomto exekučnom konaní) je povinný poskytnúť celé žalobcovi (oprávnenému) priznané peňažné plnenie, v rozsahu ktorého poskytnutia zanikne povinnosť ostatných, čo je vzhľadom na už uvedené procesným vyjadrením hmotnoprávneho vzťahu nepravej solidarity žalovaných voči žalobcovi, súdy konajúce v exekučnom konaní už nemôžu akokoľvek preskúmavať, či toto zodpovedá skutočným hmotnoprávnym vzťahom daným ku dňu vydania exekučného titulu, keďže tieto otázky sú predmetom základného (nachádzacieho) konania a nie konania exekučného.

49. V tejto súvislosti odvolací súd príkladmo poukazuje aj na konštantnú súdnu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „ÚS SR“), ktorá k rozsahu prieskumu exekučného titulu uvádza (z aktuálnej napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 104/2019 z 5. novembra 2019, uznesenie sp. zn. IV. ÚS 160/2019 z 11. decembra 2019, uznesenie sp. zn. III. ÚS 152/2019 zo 17. decembra 2019), že rozsah prieskumnej činnosti exekučného súdu pri prieskume exekučného titulu je obmedzený na to, či je exekučný titul vydaný orgánom oprávneným na jeho vydanie, či je exekučný titul materiálne a formálne vykonateľný a či sú oprávnený a povinný hmotno-právne legitimovaní z exekučného titulu. V exekučnom konaní sa súd zaoberá takými okolnosťami, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, ktoré by mohli spôsobiť jeho nevykonateľnosť, bránili by jeho vymáhateľnosti, prípadne, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná. Ak by tieto jestvovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom pre exekúciu. Exekučný súd skúma iba to, či došlo k zániku judikovaného práva, t. j. práva vyplývajúceho z exekučného titulu. Exekučný súd je viazaný hmotnoprávnym posúdením nároku, ktorý vyslovil súd, ktorý rozhodoval v základnom spore.

50. Odvolací súd, vychádzajúc z exekučného titulu, sa z uvedených dôvodov stotožňuje s odvolateľmi v tom, že pôvodní povinní (žalovaní v základnom konaní) nie sú spoločne a nerozdielne zaviazaní na zaplatenie vo výroku exekučného titulu vymedzeného peňažného plnenia, keďže exekučný titul nevymedzuje vzťah medzi žalovanými slovami „spoločne a nerozdielne“.

51. Toto však bez ďalšieho nemá za následok to, čo dovodujú odvolatelia, teda, že každý zo žalovaných (resp. každý z pôvodných povinných) je zaviazaný len na zaplatenie časti predmetného peňažného plnenia (a nie na celé), a to tej časti, ktorá vychádza na každého žalovaného pri uplatnení zásady rovnakých podielov na celkovom dlhu. Ako odvolací súd už uviedol, každý zo žalovaných by bol zaviazaný na zaplatenie rovnakej časti predmetného peňažného plnenia len v prípade, ak by exekučný titul neobsahoval dovetok „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, resp. ostatných žalovaných“ alebo by nezakladal medzi žalovanými pasívnu solidaritu vyjadrením ich povinnosti slovami „spoločne a nerozdielne“.

52. V prejednávanej veci ide ale práve o prípad, keď výrok vymáhaného exekučného titulu obsahuje dovetok „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných“, a to práve z dôvodu zabránenia tomu, aby sa uplatnila zásada rovnakých podielov na celkovom dlhu, ktorá by platila v prípade absencie tohto dovetku. Uvedený dovetok súčasne vyjadruje, že hmotnoprávne bol vzájomný vzťah medzi žalovanými a medzi žalovanými a žalobcom v základnom konaní posúdený tak, že žalovaní sú nepraví solidárni dlžníci. Pri nepravej solidarite je každý zo žalovaných zaviazaný popri sebe na to isté plnenie voči žalobcovi, a to v celej stanovenej výške, keď aj pri nepravej solidarite má veriteľ právo požadovať (celé) plnenie od ktoréhokoľvek zaviazaného subjektu podľa svojho výberu. Nepravá solidarita nie je explicitne normatívne právne upravená, avšak je rozpracovaná v právnej teórii a takto ju akceptuje aj dlhodobá aplikačná súdna prax, ktorá v súvislosti s ňou aj vykresovala znenie výroku rozsudku, ktorý zodpovedá a vyjadruje osobitosti vyplývajúce z tohto právneho inštitútu.

53. V procesnej rovine, obzvlášť z hľadiska exekučného práva, sa ale rozdiely medzi pravou a nepravou solidaritou vo významnej miere stierajú. To, ktorý zo žalovaných ako nepravých solidárnych dlžníkov zaplatil celé plnenie a či z tohto titulu mu vôbec vznikajú určité hmotnoprávne nároky voči ostatným zaviazaným žalovaným, je významné len z hľadiska vnútorných hmotnoprávných vzťahov medzi žalovanými navzájom, ktoré sú v exekučnom konaní, v ktorom si voči nim žalobca uplatňuje nútený výkon exekučným titulom uloženej povinnosti, právne bezvýznamné. Preto, hoci súd prvej inštancie v napadnutom uznesení nesprávne právne posúdil hmotnoprávny vzťah medzi žalovanými k žalobcovi ako pasívnu (pravú) solidaritu namiesto nepravkej solidarity, z hľadiska prebiehajúceho exekučného konania, v ktorom sa rozdiely medzi pravou pasívnou solidaritou a nepravou solidaritou stierajú, nemá ani toto nesprávne hmotnoprávne právne posúdenie vplyv na podstatný záver z hľadiska exekučného konania, a to že exekučný titul každému zo žalovaných ukladá povinnosť plniť tam vymedzený peňažný dlh v celej jeho výške a že exekúcia môže byť vedená proti nim samostatne, resp. len proti niektorým z nich, a to podľa voľby žalobcu ako oprávneného.

54. Tak v prípade pravej ako aj nepravkej solidarity medzi zaviazanými subjektmi si oprávnený môže v exekučnom konaní uplatniť priznanú pohľadávku tak voči len niektorému, ako aj voči všetkým žalovaným, a to vo vzťahu ku každému z nich v celej výške.

55. Každý z pôvodných povinných, vrátane pôvodného povinného 3/, boli preto na základe vymáhaného exekučného titulu povinní voči pôvodnému oprávnenému na zaplatenie peňažnej pohľadávky vymedzenej v exekučnom titule, a to v celej výške, t. j. vo výške istiny 13.340,18 eura a vymedzeného príslušenstva spolu, pričom v tom rozsahu, v akom ju ktorýkoľvek z pôvodných povinných splnil, zanikla povinnosť ostatných.

56. V priebehu exekučného konania, dňa 03.02.2014 pôvodný povinný 3/ zomrel. Po pôvodnom povinnom 3/ ako poručiteľovi bolo vedené dedičské konanie na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 16D/297/2014, ktoré bolo skončené osvedčením o dedičstve č. k. 16D/297/2014 z 2. júna 2014 a ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2014 (č. l. 38 - 43 spisu). Po pôvodnom povinnom 3/ dedili súrodenci poručiteľa - U. J., R. V., A. Y., Y. Y. a Y. Z.. Následne súd prvej inštancie ako exekučný súd uznesením č. k. 14Er/283/2012 - 44 zo 7. mája 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2019, rozhodol, že v exekučnom konaní namiesto pôvodného povinného 3/ pokračuje s jeho uvedenými dedičmi (t. j. odvolateľmi), ktorí vstupujú na jeho miesto.

57. Dňom smrti pôvodného povinného 3/ prešli zo zákona podľa § 470 Občianskeho zákonníka jeho dlhy na dedičov, ktorí dedili majetok po poručiteľovi, teda na odvolateľov. Odvolatelia ako dedičia zodpovedajú podľa uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka za dlhy poručiteľa - pôvodného povinného 3/ do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Keďže je dedičov viac, zodpovedajú každý podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, pričom ich zodpovednosť je delená (nie je spoločná a nerozdielna). To, že v predmetnom osvedčení o dedičstve vydanom v dedičskom konaní po poručiteľovi - pôvodnom povinnom 3/ nie je uvedený jeho dlh, ktorý sa vymáha v tomto exekučnom konaní, na uvedených záveroch nič nemení (keďže k prechodu dlhov na dedičov dochádza zo zákona, nie na základe osvedčenia o dedičstve) a nie je prekážkou jeho vymáhania v exekučnom konaní voči dedičom, na ktorých dlhy poručiteľa prešli a za ktoré zodpovedajú. Rovnako pre posúdenie otázky, do akej výšky dedič za dlhy poručiteľa zodpovedá (teda aká je výška ceny nadobudnutého dedičstva), nie je v exekučnom konaní záväzné ocenenie dedičstva uvedené v dedičskom rozhodnutí (ktorým je v danej veci osvedčenie o dedičstve), a to z dôvodu, že oprávnený nebol účastníkom dedičského konania v časti určenia ceny dedičstva (obdobne aj doktrína - napr. EPI on-line komentár k Exekučnému poriadku, k § 37). Oprávnený teda môže v exekučnom konaní tvrdiť a preukázať (pričom bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno je v tomto prípade v plnom rozsahu na ňom) vyššiu skutočnú hodnotu dedičstva, ktoré nadobudli dediča pôvodného povinného 3/ oproti tej, ktorá je uvedená v osvedčení o dedičstve. Ak oprávnený takéto skutkové tvrdenia a dôkazy navrhne, bude dokazovanie vykonávané v rámci exekučného konania (obdobne napr. Molnár, P.: K niektorým otázkam zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa, 2. časť.; Justičná revue, 71, 2019, č. 2, s. 121 - 131).

58. V súvislosti so zodpovednosťou dedičov pôvodného povinného 3/ ďalej možno uviesť (z hľadiska významu pre ďalší postup v konaní), že dedičské rozhodnutie (v prejednávanej veci vo forme vydaného osvedčenia o dedičstve) neobsahuje absolútne sumy, do výšky ktorých ten-ktorý dedič zodpovedá za konkrétny dlh. Z rozhodnutia však vyplýva to, kto je dedičom poručiteľa a v akom pomere k

celému dedičstvu a aká je hodnota dedičom nadobudnutého majetku poručiteľa. V príslušnom pomere zodpovedajú dedičia aj za tie pasíva, ktoré neboli v konaní o dedičstve vôbec známe, alebo ktoré boli sporné a neskôr právoplatne judikované (k tomu aj doktrína, napr. Molnár, P.: K niektorým otázkam zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa, 1. časť.; Justičná revue, 71, 2019, č. 1, s. 26 - 38).

59. Vzhľadom na uvedené právne závery (o tom, že exekučným titulom bola pôvodnému povinnému 3/, popri ostatných povinných, uložená povinnosť zaplatiť predmetnú peňažnú pohľadávku v celej výške tak, ako je v tomto exekučnom titule určená, ktorá však v rozsahu plnenia ostatných zaniká) a právnu skutočnosť, ku ktorej došlo v priebehu exekučného konania (smrť pôvodného povinného 3/, ktorou prešli podľa § 470 Občianskeho zákonníka jeho dlhy ku dňu smrti na dedičov, ktorí za tieto do výšky ceny nadobudnutého dedičstva zodpovedajú) bolo povinnosťou súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu odvolateľov na zastavenie exekúcie zistiť tieto skutočnosti, relevantné pre rozhodnutie v tomto incidenčnom konaní:

60. V prvom rade bolo povinnosťou exekučného súdu zistiť od súdneho exekútora, vykonávajúceho exekúciu, výšku celého nevykonalého dlhu ku dňu smrti pôvodného povinného 3/ - t. j. k XX.XX.XXXX. Táto suma predstavovala k uvedenému dňu výšku dlhu každého z pôvodných povinných, keďže exekučný titul každému z nich uložil povinnosť plniť oprávnenému celý dlh.

61. Vzhľadom na to, že dlh pôvodného povinného 3/, vymáhaný v tomto exekučnom konaní, vo výške ku dňu jeho smrti, nebol v osvedčení o dedičstve uvedený v súpise pasív, bol súd prvej inštancie následne povinný posúdiť, či po pripočítaní tohto dlhu do pasív zistených v dedičskom konaní (resp. aj do pasív, ktoré neboli uvedené v osvedčení o dedičstve, či už z dôvodu, že neboli známe, alebo boli sporné, príp. aj z iných dôvodov) sa dedičstvo po poručiteľovi - pôvodnom povinnom 3/ nestáva predĺžené. Pri tomto by bolo potrebné rovnako zohľadniť aj to, ak by dedičia pôvodného povinného 3/ preukázali existenciu a výšku ďalších dlhov poručiteľa, ktoré na nich jeho smrťou prešli.

62. „Objavenie“ nového pasíva - dlhu vymáhaného v tomto exekučnom konaní nie je problematické, ak je dedičstvo aj po pripočítaní tohto pasíva stále kreditné (teda ak je rozdiel medzi všeobecnou hodnotou majetku - aktív a výškou dlhov - pasív kladný). V takom prípade zodpovedajú dedičia podľa § 470 Občianskeho zákonníka aj za toto pasívum - dlh vymáhaný v tomto exekučnom konaní, pričom ich zodpovednosť je delená (nie solidárna). Každý z dedičov v takom prípade zodpovedá za uvedený dlh v príslušnom pomere stanovenom podľa ceny nadobudnutého dedičstva, vyplývajúcej z meritórneho dedičského rozhodnutia (v danej veci osvedčenia o dedičstve) k cene celého dedičstva. V tejto súvislosti odvolací súd pre úplnosť pripomína zásadu relevantnú aj pre exekučné konanie, podľa ktorej za dlhy zaťažujúce dedičstvo síce zodpovedá dedič len do výšky ceny dedičstva, avšak okrem zdedených hodnôt i svojim vlastným majetkom.

63. Ak by teda aj po pripočítaní dlhu pôvodného povinného 3/ k pasívam zisteným v dedičskom konaní a uvedeným v osvedčení o dedičstve (resp. aj pasívam v dedičskom konaní neuvedeným, avšak preukázaným dedičmi, ktoré na nich smrťou poručiteľa prešli) bolo dedičstvo kreditné, v exekúcii je nutné pokračovať ďalej aj vo vzťahu k dedičom pôvodného povinného 3/ (t. j. súčasným povinným 2/ až 6/ - odvolateľom), pričom exekúciu je možné u každého z nich vykonať v rozsahu, ktorý zodpovedá podielu ceny nadobudnutého dedičstva k hodnote celého dedičstva (určeného v meritórnom rozhodnutí, ktorým bolo dedičské konanie skončené, t. j. v osvedčení o dedičstve, s prípadným prihliadnutím na rozhodnutia vydané v konaní o novoobjavenom dedičstve, ak také prebehli, čo môže súd prvej inštancie preveriť aj lustráciou súdnych konaní). V exekúcii proti povinným 2/ až 6/ ako dedičom pôvodného povinného 3/ pritom možno v danom rozsahu postihnúť aj tú časť majetku, ktorú nenadobudli dedením.

64. Po vykonaní exekúcie v uvedenom rozsahu voči povinným 2/ až 6/ už nemožno ďalej exekúciu proti nim viesť. Preto je povinnosťou súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k nim aj zistiť (od súdneho exekútora), v akom rozsahu bola exekúcia po tom, ako vstúpili do exekučného konania na miesto pôvodného povinného 3/, voči nim exekúcia vykonaná a tento rozsah porovnať s tým, v akom za dlh pôvodného povinného 3/ zodpovedajú. Až na základe súhrnu týchto skutkových zistení možno rozhodnúť o návrhu povinných 2/ až 6/ na zastavenie exekúcie.

65. Ak by však po pripočítaní dlhu, vymáhaného v tomto exekučnom konaní, ktorý smrťou pôvodného povinného 3/ ako poručiteľa prešiel na povinných 2/ až 6/ ako jeho dedičov bolo objektívne predĺžené,

hoci táto skutočnosť nebola v dedičskom konaní zistená, má táto skutočnosť osobitné hmotnoprávne ako aj procesnoprávne následky.

66. K týmto následkom s poukazom na doktrínu (Molnár, P.: K niektorým otázkam zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa, 1. časť.; Justičná revue, 71, 2019, č. 1, s. 26 - 38), s ktorou sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, odvolací súd uvádza, že ak výška nového dlhu znamená, že hodnota dedičstva sa (teraz už aj zo subjektívneho pohľadu dedičov) stáva debetnou (teda ak je rozdiel medzi všeobecnou hodnotou majetku - aktív a výškou dlhov - pasív záporný), zodpovednosť dedičov za dlhy poručiteľa sa riadi kogentnou úpravou § 471 ods. 2 veta prvá Občianskeho <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=XX&p=XXXXXXXX&f=X>> zákonníka. Bez akýchkoľvek pochybností, otázka zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa je otázka hmotného práva, a zákonom stanovená zodpovednosť za dlhy v prípade predĺženého dedičstva sa uplatní bez ohľadu na to, či predĺženie dedičstva bolo zistené v konaní o dedičstve alebo až po jeho právoplatnom skončení. Pomerná zodpovednosť dedičov, normovaná v § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sa tak v prípade predĺženého dedičstva dotvára tak, že v príslušnom vzájomnom pomere, určenom výškou ceny nimi nadobudnutého dedičstva k celkovej cene dedičstva, dedičia nezodpovedajú všetkým veriteľom poručiteľa rovnako (resp. „naraz“), ale v poradí určenom rozvrhovými triedami, uvedenými v § 175v ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 (a to v nadväznosti na § 471 ods. 2 vetu prvú Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30.06.2016 vzhľadom na dátum smrti pôvodného povinného 3/) s tým, že veritelia v poradí ďalšej triedy prichádzajú na rad až po uspokojení všetkých pohľadávok aktuálnej rozvrhovej triedy (resp. v terminológii Občianskeho súdneho poriadku skupiny pohľadávok) (ak pasíva prevyšujú v určitej skupine pohľadávok cenu dedičstva, uspokojujú sa pomerne, od čoho sa odvíja následne aj zodpovednosť dedičov za toto uspokojenie). K tejto „zмене“ v určení zodpovednosti dochádza spätne, a pravdepodobne v čase, keď už niektorí z dedičov plnili podľa záverov vplyvných z prejednávania dedičstva. Prípadné následky pre dedičov v podobe dodatočnej zodpovednosti za „nový“ dlh sú závislé od skutočnosti, či v konaní o dedičstve bola na návrh niektorého z dedičov vykonaná konvokácia veriteľov. Ak konvokácia vykonaná bola a „nový“ veriteľ svoju pohľadávku neprihlásil, dedičia mu po vyčerpaní hodnoty dedičstva nezodpovedajú (§ 471 ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka) a jeho doterajšia procesná pasivita má za následok nesplnenie dlhu právnymi nástupcami. Ak však dedičia inštitút konvokácie nevyužili, pokiaľ pôjde o nový dlh, ktorý by vďaka svojmu zaradeniu do rozvrhovej triedy bol býval uspokojený (keďže dedičstvo je „vďaka“ tomuto pasívu v skutočnosti predĺžené), dedičia riskujú úspešné uplatnenie zodpovednosti za dlh zo strany veriteľa, keď v prospech veriteľa svedčí objektívna predĺženosť dedičstva a pre tento prípad normovaný spôsob, akým dedičia v skutočnosti zodpovedajú za dlh (§ 471 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka), a nedostatočná procesná diligencia dedičov v konaní o dedičstve. Ak totiž veriteľ vyzvaný nebol, nemusel sa o smrť poručiteľa dozvedieť, nemal možnosť uplatniť svoje právo proti dedičom, a sankcionovaná by preto v tomto prípade mala byť pasivita dedičov v konaní, keď mali využiť všetky prostriedky na zistenie skutočného stavu dedičstva.

67. Ak sa teda pripočítaním „nového“ dlhu oproti dlhom zisteným v dedičskom konaní (teda aj dlhu vymáhaného v tomto exekučnom konaní, ktorý prešiel smrťou pôvodného povinného 3/ na jeho dedičov - povinných 2/ až 6/) stáva hodnota dedičstva debetná, sú pre stanovenie zodpovednosti dedičov pôvodného povinného 3/ rozhodujúca aj tá skutková okolnosť, či bola vykonaná v dedičskom konaní po poručiťovi - pôvodnom povinnom 3/ vykonaná aj konvokácia veriteľov.

68. Ak konvokácia veriteľov vykonaná bola a oprávnený si svoju pohľadávku neprihlásil, je potrebné zistiť, či jednotliví dedičia pôvodného povinného 3/ už vyčerпали hodnotu nadobudnutého dedičstva úhradou iných dlhov (v tomto smere povinnosť tvrdenia i dôkazná povinnosť zaťažuje dedičov), pretože ak áno, nemožno už túto exekúciu proti nim viesť (čo nevylučuje obranu oprávneného, že hodnota nimi nadobudnutého dedičstva bola vyššia oproti tej, ktorá je uvedená v osvedčení o dedičstve - v tomto smere má zasa povinnosť tvrdenia i dôkaznú povinnosť oprávnený). Ak hodnota nadobudnutého dedičstva nebola jednotlivými dedičmi vyčerpaná na úhradu iných dlhov poručiteľa, možno proti nim exekúciu viesť, a to v rozsahu do vyčerpania hodnoty nadobudnutého dedičstva.

69. Ak konvokácia veriteľov v dedičskom konaní vykonaná nebola, je potrebné vzhľadom na už uvedené stanoviť rozsah zodpovednosti povinných 2/ až 6/ za dlhy pôvodného povinného 3/ podľa § 471 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30.06.2016 (vzhľadom na to, že hmotnoprávna skutočnosť - smrť pôvodného povinného 3/ nastala XX.XX.XXXX) v spojení s § 175v ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok - inde aj len ako

„Občiansky súdny poriadok“) v znení účinnom do 30.06.2016. Týmto spôsobom stanovený rozsah zodpovednosti povinných 2/ až 6/ za dlh pôvodného povinného 3/ bude určujúci pre stanovenie rozsahu, v akom možno proti týmto povinným exekúciu v predmetnom exekučnom konaní vykonať. Povinnosťou súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k nim preto bude v tomto prípade potrebné zistiť (od súdneho exekútora), v akom rozsahu bola exekúcia po tom, ako vstúpili do exekučného konania na miesto pôvodného povinného 3/, voči nim exekúcia vykonaná a tento rozsah porovnať s tým, v akom za dlh pôvodného povinného 3/ zodpovedajú. Až na základe súhrnu týchto skutkových zistení možno rozhodnúť v prípade zistenia o predĺženosti dedičstva pôvodného povinného 3/ o návrhu povinných 2/ až 6/ na zastavenie exekúcie.

70. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v konaní o návrhu povinných 2/ až 6/ na zastavenie exekúcie nezisťoval žiadne pre rozhodnutie podstatné skutkové zistenia, podrobne rozvedené v tomto odôvodnení (najmä sa nezaoberal výškou dlhu pôvodného povinného 3/, ktorý prešiel na jeho dedičov - povinných 2/ až 6/; rozsahom ich zodpovednosti za tento dlh, ktorý je závislý od viacerých ďalších skutočností, ktoré taktiež nezisťoval - napr. či je dedičstvo pôvodného povinného 3/ po pripočítaní jeho dlhu, ktorý je vymáhaný v tomto exekučnom konaní predĺžené, či bola vykonaná v takom prípade konvokácia veriteľov v dedičskom konaní; a nezaoberal sa ani rozsahom, v akom bola prípadne proti nim exekúcia v čase od ich vstupu do konania na miesto pôvodného povinného 3/ vykonaná a túto ani neporovnával s rozsahom, v ktorom za vymáhaný dlh pôvodného povinného 3/ zodpovedajú). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odvolatelia svoj návrh na zastavenie exekúcie odôvodňovali práve tým, že už pôvodný povinný 3/ mal dňa 15.05.2012 uhradiť súdnemu exekútorovi sumu 6.000,- eur a následne aj odvolatelia mali dňa 27.09.2018 uhradiť na účet súdneho exekútora sumu vo výške 801,37 eura, o ktorej sa domnievali, že po jej úhrade už nebude možné voči nim viesť exekúciu (neuvádzajú však, ktorý z nich akú časť z tejto sumy uhradil, prípadne či ju uhradil len jeden z nich, pričom odvolací súd pripomína, že zodpovednosť dedičov za dlh poručiteľa je delená, nie solidárna, preto je relevantné aj z hľadiska posúdenia rozsahu, v akom voči jednotlivým dedičom pôvodného povinného 3/ možno exekúciu vykonať, to, ktorý konkrétny dedič pôvodného povinného 3/ túto sumu uhradil a v akom rozsahu).

71. Za účelom zistenia týchto podstatných skutkových zistení mal vzhľadom na špecifickú procesnú situáciu v predmetnom exekučnom konaní súd prvej inštancie ako exekučný súd, ktorý má v zásade v každom štádiu exekučného konania skúmať predpoklady vedenia exekučného konania (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 372/2011-18 zo dňa 13.09.2011), zisťovať uvedené relevantné skutočnosti aspoň u súdneho exekútora, ktorý v danej veci vedie exekúciu a musí disponovať aj kompletným exekučným spisom, keď ich tento už sám neuviedol v podaní, ktorým postupoval súdu prvej inštancie návrh odvolateľov na zastavenie exekúcie.

72. Súd prvej inštancie, tým, že nezisťoval v incidenčnom exekučnom konaní, vyvolanom návrhom povinných 2/ až 6/, s ktorými sa v konaní pokračuje ako s dedičmi pôvodného povinného 3/, na ktorého miesto vstúpili, na zastavenie exekúcie, pre rozhodnutie podstatné skutkové zistenia, zaťažil konanie vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci a súčasne týmto nesprávnym procesným postupom (keď správnym procesným postupom by bolo v danej veci zisťovanie relevantných skutkových zistení v rozsahu potrebnom pre posúdenie, či možno vo vzťahu k povinným 2/ až 6/ exekúciu viesť) porušil právo povinných 2/ až 6/ na spravodlivý proces. Predovšetkým vzhľadom na rozsah týchto nedostatkov pritom nejde o nedostatok, ktorý by bolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, keďže odstránením všetkých uvedených nedostatkov by odvolací súd de facto v plnom rozsahu nahradil a tak plnil funkciu súdu prvej inštancie, čo je s výnimkou jediného prípadu, normatívne upraveného v § 390 CSP (o ktorý v prejednávanej veci nejde), nezlučiteľné s predmetom a účelom odvolacieho konania. Z tohto dôvodu sú v prejednávanej veci naplnené podmienky podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, za naplnenia ktorých odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie.

73. Odvolací súd preto týmto uznesením napadnutý II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

74. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný právnymi názormi odvolacieho súdu vyjadrenými v tomto rozhodnutí a podľa § 391 ods. 3 CSP bude v ďalšom konaní postupovať tak, že pred opätovným rozhodnutím o návrhu povinných 2/ až 6/ na zastavenie exekúcie zistí predovšetkým všetky pre rozhodnutie relevantné skutkové zistenia, v rozsahu potrebnom pre

rozhodnutie, ktoré podrobne odvolací súd rozviedol v ostatných častiach tohto odôvodnenia aj s následkami z nich vyplývajúcimi. Ďalší postup súdu prvej inštancie bude závisieť aj od vyvíjajúcej sa procesnej situácie. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní ďalej postupovať predovšetkým tak, aby bolo jeho procesným postupom naplnené právo všetkých účastníkov exekučného konania na spravodlivý proces. Osobitne bude dbať o to, aby vzhľadom na špecifiká vedenia exekúcie voči povinným 2/ až 6/ z hľadiska rozsahu, v akom zodpovedajú za vymáhanú peňažnú pohľadávku oprávneného voči nim ako dedičom pôvodného povinného 3/, jeho nové rozhodnutie o ich podanom návrhu na zastavenie exekúcie dostatočne objasňovalo tak skutkový ako aj právny základ rozhodnutia (čo však neznamená, že má zachádzať do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania). Taktiež, ak si súd prvej inštancie vyžiada pred rozhodnutím od súdneho exekútora informácie týkajúce sa relevantných skutočností, poskytne účastníkovi konania procesný priestor na zaujatie stanoviska k nim.

75. O trovách odvolacieho konania odvolací súd podľa § 396 ods. 3 CSP nerozhodoval, keďže zrušil napadnutý II. výrok uznesenia a vec vrátil súdu prvej inštancie v tomto rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

76. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

77. Záverom obiter dictum odvolací súd uvádza, že v súčasnom štádiu predmetného exekučného konania neprichádza do úvahy zastavenie exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní, keďže sa v rámci exekúcie v súčasnosti rozhoduje o návrhu povinných 2/ až 6/ na jej zastavenie (§ 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 233/2019 Z. z.).

78. Rozhodnutie odvolacieho súdu prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je dovolanie prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení zákona č. 2/2017 Z. z. v spojení s absenciou prechodných ustanovení novelizačného zákona č. 2/2017 Z. z. k opravným konaniam; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 185/2018-15 z 12. apríla 2018).